

SÍNDIC EL DEFENSOR DE LES PERSONES	Entrada:
	Sortida: 11.307
	Data:
27 ABR. 2009	
Síndic de Greuges de Catalunya	

Sr. Josep M. Mir
 Federació Catalana de Caça
 Rbla. de Guipúscoa, 23-25, 3r. B-C
 08018 Barcelona

FEDERACIÓ CATALANA DE CAÇA <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> 29 ABR. 2009 </div> ENTRADA N° <u>51</u> SORTIDA N° _____

Núm. 4396/2008
 as/ma

Senyor,

Us comunico que en resposta a la petició d'informació sol·licitada al Departament de Medi Ambient i Habitatge, he rebut un informe de la Direcció general del Medi Natural el qual assenyala, en síntesi, el següent:

-que a l'annex VII de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, es prohibeix el vesc, entre altres, com a procediment massiu o no selectiu per a la captura o la mort d'animals;

-que el vesc és una substància enganxosa que es col·loca sobre arbusts i que es basa en el fet que els ocells quedin enganxats, per la qual cosa actua de forma indiscriminada, sense triar l'espècie i el nombre d'exemplars, al no actuar directament la persona que realitza les captures;

-que el vesc actua enganxant les plomes de l'ocell a les branques o impregnant les plomes amb cola;

-que tant el vesc com el dissolvent que s'utilitza per netejar les plomes pot afectar els ocells al malmetre la capacitat aïllant de les plomes i, en els casos més greus, la funció de manteniment del vol;

A la vista de la informació facilitada i després d'haver realitzat un repàs de la normativa fins ara vigent, he fet arribar al Departament les reflexions que tot seguit reproduïxo per al vostre coneixement:

"1.-La prohibició de l'ús del vesc com a mètode de captura o mort massiva o no selectiva no és nova:

- a) La Directiva 1979/409/CEE, de 2 d'abril, de conservació de les aus silvestres, recull a l'annex IV el vesc com a mitjà o mètode prohibit de caça,

captura o mort d'aus. Tanmateix, es permet que els Estats hi puguin introduir excepcions, entre les quals està la de permetre, en condicions estrictament controlades i de forma selectiva, la captura, la retenció o qualsevol altra explotació prudent de determinades aus en petites quantitats (articles 8 i 9).

- b) La Llei estatal 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, prohibeix la tinença, utilització i comercialització de tots els procediments massius o no selectius per a la captura o mort d'animals. Aquesta prohibició admet determinades excepcions, entre les quals està la de permetre en condicions estrictament controlades i de forma selectiva, la captura, la retenció o qualsevol altra explotació prudent de determinades espècies cinegètiques en petites quantitats i amb les limitacions precises per garantir la conservació de les espècies (articles 28 i 34).

Es consideren procediments massius i no selectius prohibits, per a la captura o mort d'animals els que es relacionen a l'Annex III del RD 1095/1989, de 8 de setembre, entre els quals s'inclou "el arbolillo, las varetas, las rametas, las barracas, paranys y todo tipo de medios o métodos que impliquen el uso de la liga".

- c) La Llei estatal 42/2007, de 13 de desembre, de patrimoni natural i la biodiversitat, tal i com assenyala l'informe del Departament, prohibeix la tinença, utilització i comercialització de tots els procediments massius o no selectius per a la captura o mort d'animals, en particular els enumerats a l'Annex VII, com ara el vusc. Tanmateix, la mateixa llei preveu, a l'article 62.3 a), que quan no hi hagi una altra solució satisfactòria alternativa, aquesta prohibició podrà no ser aplicable si es compleixen dos requisits:

- que concorrin les circumstàncies i les condicions de l'article 58.1
- que es tracti d'espècies d'animals d'interès comunitari no considerades de protecció estricta a la normativa de la Unió Europea.

D'entre les circumstàncies que recull l'article 58.1, s'hi troba l'apartat e) el qual estableix la possibilitat de permetre, en condicions estrictament controlades i mitjançant mètodes selectius, la captura, la retenció o qualsevol altra explotació prudent de determinades espècies no incloses en el Llistat d'espècies en règim de protecció especial, en petites quantitats i amb les limitacions precises per garantir-ne la conservació.

Atès que els ocells fringíl·lids no es troben inclosos en els llistats d'espècies en règim de protecció estricta de la Unió Europea, es podria dir que l'**ús del vusc, prèvia autorització administrativa de la Comunitat autònoma, podria ser utilitzat en condicions estrictament controlades i de forma selectiva.**

L'article 58.2 de la llei estableix que en el cas de les autoritzacions excepcionals en les quals concorrin les circumstàncies de l'apartat e), la Comissió estatal per al Patrimoni natural i la biodiversitat establirà els mecanismes necessaris per garantir, sobre la base de dades científiques rigoroses, que el nivell màxim nacional de captures, per a cada espècie s'ajusta al concepte de "petites quantitats". També s'han d'establir els topalls màxims de captura que podran atorgar-se per a cada espècie, així com també els sistemes de control de compliment de les mesures, que hauran de ser exercides abans i durant el període autoritzat per efectuar la captura, retenció o explotació prudent, sense perjudici dels controls addicionals a establir un cop transcorregut aquest període.

2.-La legislació fins ara vigent a Catalunya no prohibeix taxativament l'ús del vesc per a la captura dels ocells:

- a) La Llei 3/1988, de 4 de març de protecció dels animals establia, a l'article 33.3, que la utilització del vesc per a la captura dels ocells fringil·lids s'havia de regular reglamentàriament a l'ordre general de vedes.

- b) L'article 9.2 de la Llei 22/2003, de 4 de juliol, en la redacció donada per la Llei 12/2006, de 27 de juliol, prohibia l'ús de coles o substàncies enganxoses com a mètode per a controlar animals vertebrats, excepte l'ús del vesc, amb l'autorització prèvia del departament competent en matèria de medi ambient, per a la captura de petites quantitats d'ocells, en condicions estrictament controlades i de manera selectiva. Alhora establia que s'havien de determinar per reglament les espècies d'ocells susceptibles de captura i les condicions i requisits aplicables.

L'article 21.6, de la Llei 22/1993, de 4 de juliol, en la redacció donada per a Llei 12/2006, de 27 de juliol, estableix que excepcionalment, d'acord amb el que es fixi per reglament, es pot autoritzar la captura en viu, la tinença i l'exhibició pública de mascles de pinsà (Fringilla coelebs), cadenera (Carduelis carduelis), verdum (Carduelis chloris) i passerell (Carduelis cannabina) per a activitats tradicionals destinades a concursos de cant, sempre que les activitats esmentades no comportin un detriment per a les poblacions d'aquestes espècies. Es prohibeix la captura, la tinença i l'exhibició pública de femelles de les espècies esmentades.

- c) L'article 9.2 del Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la llei de protecció dels animals, manté el mateix redactat que l'article 9 de la llei anterior. Alhora, l'article 34.3, relatiu a les autoritzacions de captura en viu, també manté el mateix redactat que l'article 21.6 de la llei anterior.

- d) L'única disposició reglamentària existent hores d'ara, és l'Ordre de 21.7.1999, que regula la captura en viu, la tinença i l'exhibició pública d'aus

fringíl·lids per a activitats tradicionals. L'article 5.1 permet la captura amb xarxes abatibles. En desenvolupament de la previsió recollida a l'article 33.3 de la Llei 3/1988 (actualment derogat), l'article 5.3 estableix que l'ús del vesc només es podrà utilitzar en rams, sobre arbres o arbustos, i mai en abreuadors.

En conseqüència, i tenint en compte que la concreta regulació que conté la disposició reglamentària vigent de 1999 sobre l'ús del vesc hauria quedat derogada, **tot apunta que caldria aprovar un reglament que regulés en quines condicions es pot autoritzar la captura en viu per a concursos de cant d'ocells mascles fringíl·lids.**"

D'altra banda, he observat que la Direcció general del Medi Natural, en resposta als escrits que li havia adreçat el President de la Federació Catalana de caça, **fonamentava la prohibició de l'ús del vesc en el següent:**

* que la Directiva europea i la Llei estatal 42/2007 prohibeixen l'ús del vesc com a mètode de captura. La prohibició podrà no ser d'aplicació si no hi ha altra solució satisfactòria alternativa, sempre i quan es compleixin determinats requisits i en condicions estrictament controlades i mitjançant mètodes selectius, en petites quantitats i amb les limitacions precises per garantir la seva conservació;

* que la xarxa abatible és un mètode de captura en viu considerat més selectiu que el vesc;

* que el vesc ha estat informat desfavorablement per la Unió Europea com a mètode de captura d'ocells;

* que la Llei 42/2007, de 13 de desembre, pel seu caràcter bàsic, deroga totes aquelles normes estatals i autonòmiques que s'hi oposin;

* que malgrat el que diu l'article 9.2 del Decret Legislatiu 2/2008 (que permet l'ús del vesc amb autorització prèvia del Departament), la llei estatal deroga la possibilitat de permetre'n l'ús de forma excepcional;

* que mentre no s'aprovi el desenvolupament, via reglament, de la previsió que recull l'article 34.3 del DL 2/2008 -autoritzar la captura en viu d'ocells fringíl·lids mascles per a les activitats tradicionals de concursos de cant- la regulació és la que conté l'Ordre de 21.7.1999, en tot allò que no s'oposi o contradigui la normativa bàsica.

A partir del que he exposat en els punts 1 i 2 anteriors, he assenyalat al Departament que:

“ El fet d'excloure el vesc en les autoritzacions excepcionals nominals de caça de la temporada 2008 no es pot fonamentar en les disposicions i el caràcter bàsic de la Llei 42/2007. I això és així perquè el que aquesta llei estableix amb relació a l'ús d'aquest mètode no és pas diferent del que ja fixava la Llei 4/1989, també bàsica, on el reglament que la desenvolupava parcialment, el RD 1095/1989, prohibia l'ús dels mitjans o mètodes que impliquessin l'ús del vesc.

La legislació catalana que s'ha anat aprovant fins a la data no ha prohibit l'ús del vesc, sinó que el permet amb l'autorització prèvia del departament competent en matèria de medi ambient per a la captura de petites quantitats d'ocells, en condicions estrictament controlades i de manera selectiva. Al meu entendre, això respondria al fet que la llei catalana hauria optat per incorporar en el text legal la possibilitat recollida a la normativa bàsica estatal de deixar sense efecte la prohibició d'ús del vesc, prèvia l'autorització administrativa de l'òrgan competent, en les condicions i circumstàncies excepcionals descrites. Tanmateix, i de conformitat amb la legislació bàsica vigent, caldria afegir-hi només la previsió que el Departament tingués en compte si la Comissió estatal per al patrimoni natural i la biodiversitat ha establert els mecanismes necessaris per garantir, en el cas d'autoritzacions excepcionals atorgades en virtut de l'article 58.1 e) de la Llei 42/2007, que el nivell màxim nacional de captures s'ajusta al concepte de "petites quantitats" (article 58.2).

(...)

-El Tribunal de Justícia de la Unió Europea va dictar una sentència, el 9.11.2004, per incompliment de la Directiva 79/409/CEE per part de l'Estat espanyol. Cal tenir en compte, però, que en aquell cas s'analitzava si la pràctica de la caça de tords amb parany permesa per la Comunitat valenciana es podia fonamentar en alguna de les excepcions fixades a l'article 9.1 de la Directiva.

El fet és que es va provar que el nombre de tords, la caça dels quals amb parany estava autoritzada, sobrepassava àmpliament el límit de les "petites quantitats" en la interpretació que d'aquest concepte en feia el comitè ORNIS invocat per la Comissió. Comitè els dictàmens del qual, malgrat no ser jurídicament vinculants per als estats membres, si que eren considerats com a procedents d'una autoritat científica. Per tant, les autoritzacions de caça no quedaven emparades en l'excepció de l'article 9.1 c) de la Directiva.;

-l'objecte de la queixa se situa en l'autorització excepcional per a la caça d'ocells:

- de la família dels fringíl·lids, no pas de la família dels túrdids i

- mitjançant l'ús del vesc, procediment massiu o no selectiu prohibit que, tanmateix pot ser emprat si es compleixen els requisits de la llei bàsica estatal;

-tinc entès que a França es permet la caça amb vesc d'un nombre limitat d'ocells i sense barraques".

Per tot l'exposat **he recomanat al Departament** que:

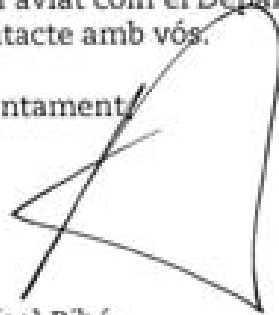
-estudii quins són els elements que permetrien incloure la caça amb vesc dels ocells fringíl·lids dintre de l'excepció de l'article 62.3 a) de la Llei 42/2007, de manera que es pogués assegurar que es tracta de la captura de petites quantitats d'ocells, en condicions estrictament controlades i de manera selectiva. Per exemple, tinc entès que a França es permet la caça amb vesc d'un nombre limitat d'ocells i sense barraques;

-consulti si la Comissió estatal per al patrimoni natural i la biodiversitat ha establert els topalls màxims de captura que podran atorgar-se per a cada espècie, així com també els sistemes de control de compliment de les mesures que hauran de ser exercides abans i durant el període autoritzat per efectuar la captura, retenció o explotació prudent;

i a partir dels resultats, que desenvolupi reglamentàriament les disposicions que sobre aquesta matèria conté la legislació catalana.

Tan aviat com el Departament m'informi de la seva decisió, em posaré en contacte amb vós.

Atentament,

Rafael Ribó
Síndic

Barcelona, 23 d'abril de 2009